

Evacuări forțate în România

- I. Ce sunt evacuările forțate?
- II. Ocurența evacuărilor forțate în România
- III. Cazuri și tipuri de evacuări forțate (exemple din Cluj)
- IV. Munca în grupuri

Sesiune III/1, 15.10.2020, 13.00-14.15

Enikő Vincze

I.

Ce sunt evacuările forțate?

Vezi și Sesiune I/2 despre legislația locuirii la nivel internațional, inclusiv interzicerea evacuărilor forțate

Sinteză: ce este evacuarea forțată? – sursă Comentariile generale nr. 4/ 1991 și 7/1997

- implică **dislocarea** temporară sau permanentă din locuință, teren sau ambele;
- este realizată **împotriva voinței ocupanților**, cu sau fără utilizarea forței;
- se derulează **fără furnizarea unei alternative** de locuire și relocare adecvate, fără acordarea unei compensații adecvate și/sau acces la teren, când este cazul;
- nu oferă posibilitatea de contestare a deciziei de evacuare, sau a procesului de evacuare, **nu asigură tratament juridic echitabil și desconsideră obligațiile statului.**

Indiferent de tipul de locuire, tuturor persoanelor trebuie să li se asigure siguranța locuirii, ceea ce înseamnă garantarea protecției legale față de evacuările forțate, hărțuire sau alte amenințări. (Art. 8 (a), Comentariu general 4/ 1991 al Comitetul Drepturilor Economice, Sociale și Culturale (CDESC) al Organizației Națiunilor Unite

Toate persoanele trebuie să posede un grad de securitate în ce privește locuirea, care garantează protecția legală față de evacuările forțate. Evacuările forțate sunt incompatibile cu prevederile Pactului internațional privind asigurarea drepturilor sociale, economice și culturale. (Art.1, Comentariu general 7/ 1997 al Comitetul Drepturilor Economice, Sociale și Culturale (CDESC) al Organizației Națiunilor Unite

Dreptul de a fi protejat împotriva evacuărilor forțate și demolării locuinței este o componentă a dreptului la locuință ca drept fundamental al omului, împreună cu alte drepturi, cum sunt: dreptul la un standard de viață adecvată, la apă potabilă și alte resurse, la condiții de igienă și la un mediu sănătos, dreptul de a nu fi supus discriminării în accesul la locuință, dreptul la siguranță.

Persoanelor evacuate forțat le sunt încălcate drepturile la un trai decent, locuință și sănătate – conform Legii locuinței, Legii pentru Combaterea Marginalizării Sociale, Ordonanța pentru combaterea discriminării, precum și conform legislației internaționale

II. Ocurența evacuărilor forțate în România

Raport asupra evacuărilor forțate 2008-2017

<https://bloculpentrulocuire.ro/2019/04/19/raport-asupra-evacu-rilor-fortate-2008-2017/>

Realizat de **Blocul Pentru Locuire** - Rețea de asociații și grupuri ce luptă pentru împuternicirea și organizarea politică a comunităților, pentru justiție locativă (Căși sociale ACUM! (Cluj), Frontul Comun pentru Dreptul la Locuire (București), E-Romnja (Valea Seacă, Mizil, București), Dreptul la Oraș (Timișoara), RomaJust Asociația Juriștilor Romi (activitate națională).

RAPORT

asupra evacuărilor forțate din România
petrecute în perioada 2008 - 2017

Metode

- Scop inițial – monitorizare de presă (ziare.com + google) ('08-'17)
- Solicitare informații publice către primării orașe și municipii ('08-'17)
- Solicitare informații publice DGASPC ('08-'17)
- Solicitare informații UNEJ ('08-'17) -> Ministerul Justiției ('90-'18)
- Completare cu date empirice din experiențele grupurilor din Bloc

Solicitare informații publice în baza Legii 544/2001 către primării

- 1)** Care sunt prevederile procedurii de lucru a instituției cu privire la situațiile de evacuare a persoanelor care locuiesc în oraș (cu excepția situațiilor de calamitate)? Dacă instituția pe care o reprezentați nu are atribuții în acest domeniu, vă rugăm să ne indicați cine are atribuții la nivelul orașului.
- 2)** Numărul de evacuări la care a participat un reprezentant/o reprezentantă al/a instituției în fiecare dintre anii: 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017;
- 3)** Ce informații sunt oferite persoanelor care au fost evacuate de către reprezentantul/reprezentanta instituției care participă la procedură?
- 4)** Care sunt alternativele propuse de instituție persoanelor evacuate?
- 5)** Instituția colaborează cu organizații (fundații, asociații, biserici etc) care oferă servicii de cazare? Ce capacități de cazare au acestea?
- 6)** Numărul de persoane evacuate care au beneficiat în fiecare dintre anii 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 de cazare în adăposturile pe care le coordonează instituția?
- 7)** Numărul de persoane evacuate cărora le-au fost repartizate locuințe sociale în fiecare dintre anii 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017.
- 8)** Câte locuințe sociale care sunt administrate de autoritățile publice există în oraș?
- 9)** Numărul de persoane evacuate cărora le-a fost acordată o formă de ajutor de chirie în fiecare dintre anii 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017?

184 răspunsuri primăriei (36/41 reședințe județ) – variații mari în răspunsuri

Răspunsuri DGASPC – puține au menționat evacuări

Răspuns MJ – baza date evacuări executare

Date MJ perioada 2001-2017: **24373 evacuări**

Extrapolare județe Sud: 16.500 => 36300

Extrapolare medie de 2135/an X 30 ani =>64000

Câte alte evacuări complet neînregistrare?

- terenuri virane, clădiri abandonate, etc

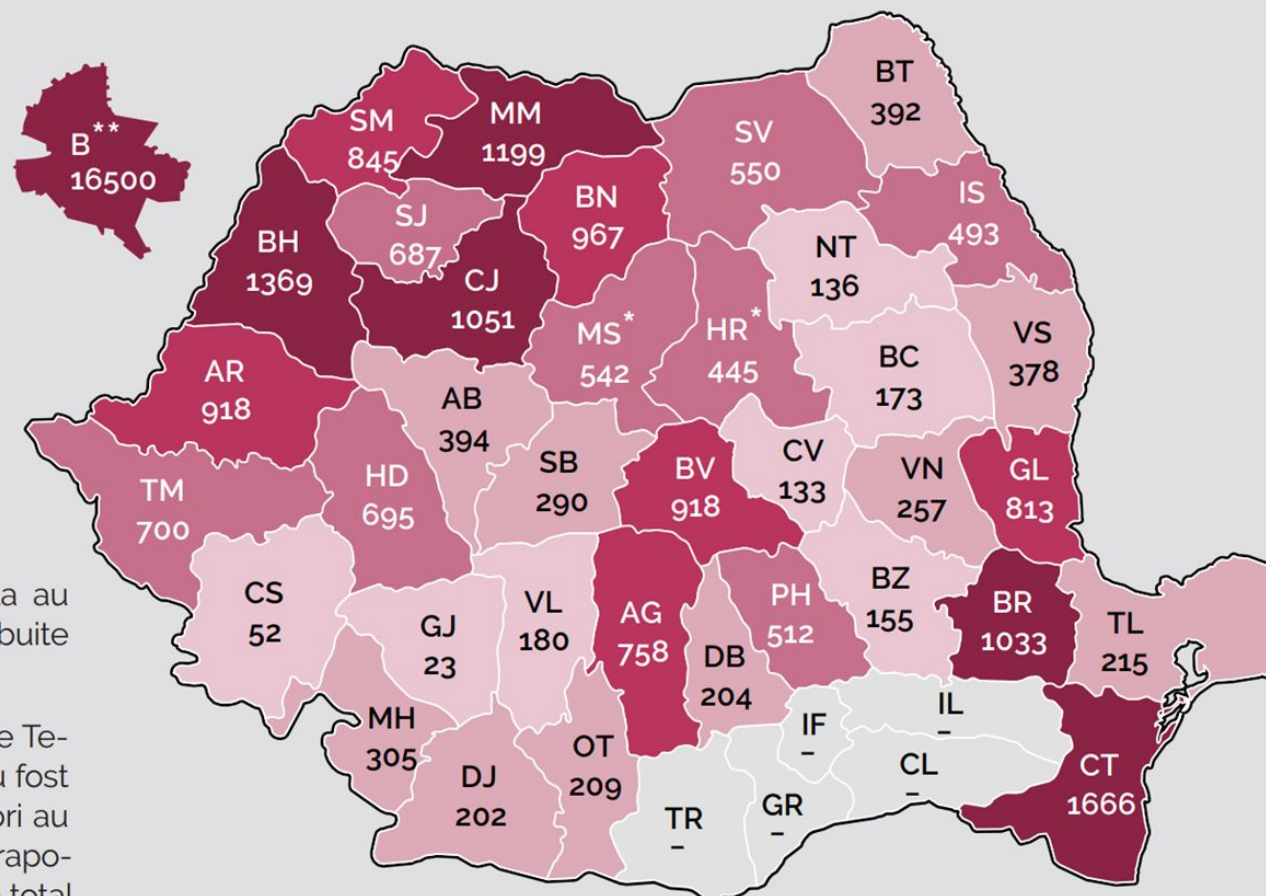
Câte familii au trecut prin evacuări succesive? Exemple

Nr. crt	Evacuări raportate de administrația locală		
1	Galăț	590	
2	Piatra-Neamț	201	
3	Bacău	156	
4	Brăila	151	
5	Alba Iulia	71	
6	Orăștie	64	
7	Deva	59	
8	Focsani	55	
9	Bistrița	50	
10	Râmnicu Vâlcea	45	
11	Călărași	41	
12	Ploiesti	38	
13	Toplița	33	
14	Târgu Mureș	27	
15	Moinești	20	
16	Oradea	19	
17	Drobeta T-S	17	
18	Pitești	17	
19	Alexandria	14	
20	Giurgiu	14	
21	Targoviste	8	
22	Salonta	11	
23	Băile Govora	11	
24	Gheorgheni	9	
25	Sfantu Gheorghe	8	
26	Miercurea-Ciuc	6	
27	Marghita	6	
28	Mangalia	6	
29	Busteni	6	
30	Slobozia	4	
31	Campulung Mold.	4	
32	Cugir	2	
Total		1763	

Cercetare realizată de BPL – Etapa 4

Fig. 1

Evacuări forțate prin
executare silită 2001 - 2017

*Datele pentru județele Mureș și Harghita au fost raportate împreună. În fig.1 sunt distribuite proporțional cu populația

**Datele pentru București și pentru județele Teleorman, Giurgiu, Ilfov, Călărași, Ialomița au fost raportate împreună. 53 din 195 de executori au raportat 4492 de evacuări, de unde am extrapolat, presupunând eșantionare aleatoare, un total de aprox. 16500 de evacuări.

Estimare număr de persoane evacuate

- Luând în considerare celelalte practici de evacuare neconforme legii, deci neacoperite de UNEJ/ Min. Justiției – respectiv evacuare pe cale administrativă, evacuări de pe terenuri virane, etc. – putem afirma că **numărul de evacuări din locuințe în România după 1989 este de peste 100.000.**
- Dacă fiecare evacuare ar fi afectat doar o gospodărie și dacă am considera media de număr de persoane calculate de INS pentru anul 2011 (2.66 persoane/gospodărie), atunci numărul de persoane afectate ar fi **aproape de 300.000.** Dar dacă fiecare evacuare a afectat 5 gospodării, aplicând aceeași medie de persoane/gospodărie, am constata că numărul de persoane evacuate ar fi de **1.330.000 de persoane.**
- Însă, din relatările din presă și din cunoașterea noastră despre cazuri din București, Cluj-Napoca și Timișoara, știm că unele evacuări au afectat peste 100 de persoane – **deci numărul de persoane afectate ar putea fi mai mare chiar și decât 1 milion 300 mii!**

III.

**Cazuri și tipuri de evacuări forțate (exemple din Cluj
& acțiuni împotriva evacuărilor forțate: Fundația
Desire – din 2010, Căși sociale ACUM! din 2016)**

(1) Evacuare din locuințe din vechiul fond de stat, retrocedate (Bulevardul Eroilor, str. Vlad Ţepeş, Apel către presă. Un nou caz de evacuare în Cluj, <https://www.desire-ro.eu/?p=3831>)

(2) evacuare din locuințe construite fără autorizație de construcție în jurul unor clădiri închiriate ca “locuințe sociale” (str. Coastei - <https://www.desire-ro.eu/?p=2493>, Dreptate socială în Pata Cluj; str. Meșterul Manole)

(3) evacuare din locuințe construite fără autorizație de construcție în jurul unor clădiri cu apartamente pe care locatarii au acte de proprietate (str. Stephenson, <https://www.desire-ro.eu/?p=1380>)

(4) evacuare din blocuri degradate din proprietatea primăriei cu motivul de intrare în renovare a clădirilor (blocul NATO din cartierul Gheorgheni, str. Albac)

(5) evacuare din spații cu altă destinație decât cea de locuit (str. Anton Pann – De ce nu mai pot locui în acest beci?, <https://www.desire-ro.eu/?p=3696>)

(7) evacuări din vechea locuință de stat prin darea în compensare a locuinței unor privați (str. Câmpului, <https://casisocialeacum.ro/archives/5073/statul-si-primaria-municipiului-cluj-napoca-nu-au-nicio-obligatie-fata-de-chiriasii-lor/>)

(8) evacuări prin desființarea așezărilor informale nelegalizabile (risc pe str. Cantonului) - <https://www.desire-ro.eu/?p=3863> (Dislocări. Rutele evacuărilor spre str. Cantonului 1996-2016) + <https://casisocialeacum.ro/archives/5042/cerere-sprijin-pentru-16-familii-de-pe-strada-cantonului-f-n-calea-dezmirului-din-cluj-napoca-amenintate-cu-evacuarea-forzata/>, 27.07.2020

Alte exemple de acțiuni directe împotriva evacuărilor forțate organizate de Căși sociale ACUM!

Comemorarea zilei de 17.12.2010 (acțiuni în fiecare an, 2011-2020)

Cum ne mobilizăm împotriva evacuărilor? 17.12.2017,

https://www.youtube.com/watch?v=5KCHdYI_x9k&feature=emb_logo

Manifestul de la Cluj împotriva evacuărilor de pretutindeni,

<https://casisocialeacum.ro/archives/955/manifestul/>

Trebuie să ardem ca să ne vedeți? Participare la ședință de consiliu local, 12.12.2017

https://www.youtube.com/watch?v=ueiKPXEMsp0&feature=emb_logo

Rasismul la noi acasă, 21.03.2018,

https://www.youtube.com/watch?v=tPPhXVF6x6c&feature=emb_logo

Marșul pentru drepturile chiriașilor și împotriva evacuărilor forțate, 17 decembrie 2019

https://www.youtube.com/watch?v=DISxTTN450E&feature=emb_logo

Acțiuni împotriva constrângerii de a locui în zona rampelor de deșeuri (Fundația Desire, Căși sociale ACUM!)

- Serie de acțiuni sub egida Pata rămâne a tuturor,
<https://www.desire-ro.eu/?cat=125>
- Romii nu sunt gunoaie, film documentar,
https://www.youtube.com/watch?v=ihP_rs3IOoE&feature=emb_logo
- Gunoaiele sunt toxice pentru oameni, campanie de strângere de fonduri pentru costurile procesului în instanță împotriva rampelor noi de deșeuri din Pata Rât autorizate în 2015,
https://www.youtube.com/watch?v=w9nJtBa7ptE&feature=emb_logo
- Criza umanitară, socială și de mediu în Pata Rât, raport către Raportorul special pentru locuire adecvată în contextul Covid-19,
<https://casisocialeacum.ro/archives/4997/criza-umanitara-ecologica-si-localitativa-in-zona-pata-rat-cluj-napoca-romania/>
- Solidaritate cu lucrătorii în salubritate, număr special al ziarului Cărămida, #12, 2020, <https://casisocialeacum.ro/caramida-nr-12/>

IV.
Munca în grupuri

Ce cazuri de evacuări forțate cunoașteți în localitatea Dvoastră sau în alte localități?

Legătura între:

- Evacuări forțate,
- Așezări informale,
- Locuințe publice.

Materiale HOPE utile

Tutorialul HOPE despre Evacuările forțate

<https://www.facebook.com/HousingPostEmployment/videos/2746922248964292/>

+

DE CE ESTE ILEGAL ȘI ILEGITIM CA SĂ LĂSĂM OAMENII EVACUAȚI FĂRĂ ALTERNATIVĂ LOCATIVĂ? Ghid pentru prevenirea evacuărilor forțate adresat reprezentanților autorităților publice locale, societății civile și experților cu responsabilități în incluziunea romilor

Continuarea discuției în 16.10.2020,

Invitată specială Ioana Vlad (Frontul Comun pentru Dreptul la Locuire, Blocul pentru Locuire), Ce putem face pentru prevenirea evacuărilor forțate din locuințe

- Ce să faci la o evacuare?,
<https://bloculpentrulocuire.ro/wp-content/uploads/2018/07/ce-sc483-faci-la-o-evacuare.pdf>
- Ghid BPL pentru prevenirea evacuărilor forțate și responsabilizarea autorităților publice, 2019,
<https://bloculpentrulocuire.ro/2019/03/29/ghid-pentru-prevenirea-evacuarelor-fortate/>
- Recomandări pentru prevenirea și interzicerea evacuărilor forțate, către Agenția Națională pentru Romi, Grupul de lucru inter-ministerial asupra evacuărilor din locuințe, 20.09.2019,
<https://bloculpentrulocuire.ro/2019/10/31/recomandari-pentru-prevenirea-si-interzicerea-evacuarelor-fortate/>